

VOJVODINA OD EVROPSKE REGIJE DO BALKANSKE PROVINCIJE
EKONOMSKO PROPADANJE VOJVODINE 2000 - 2013

... Kako je 2009. godine BDP Vojvodine pao za 5% ispod proseka Republike Srbije, te Vojvodina, posle 91 godine prešla istorijsku granicu od 1918. i zvanično postala „nedovoljno razvijen region“ Republike Srbije, Vojvodina na nivou Makedonije

Dragomir Jankov, Novi Sad, 2013.

1. **POREZ 2002**

I z v o r : Zakon o obimu sredstava i učešću opština i gradova u porezu na zarade i porezu na promet u **2002.** (Sl. glasnik R. Srbije br.15. od 29.marta 2002.) , određuje **bez zakonom predviđenih kriterijuma**, između ostalog, sledeća poreska zahvatanja koja iznosimo za četiri grada slične veličine (Novi Sad 300.000 st., Subotica 150.000 st., Niš 250.000 st. Kragujevac 175.000 st.):

G r a d	Uzima se od grada	Od uzetog se vraća gradu	
	(dinara)	(dinara)	%
Novi Sad	6.979.000.000	432.000.000	6,2
Subotica	2.365.000.000	99.000.000	4,2
Niš	3.124.000.000	390.000.000	12,5
Kragujevac	1.107.000.000	353.000.000	31,9

Ovo je primer očigledne **DISKRIMINACIJE VOJVODINE** u odnosu na Srbiju. Pored pitanje: da li su poslanici iz Vojvodine u Narodnoj skupštini R. Srbije digli glas protiv ovog (?), navodimo: „**ČIM SE SPOJI BOGATI ALI MALI AGRARNI KRAJ, S OGROMNOM NERAZVIJEMOM ZALEĐINOM, VEĆINA STANOVNIŠTVA ZALEĐINE SVOJOM ZAKONODAVNOM MOĆI ISISAVA MANJINI EKONOMSKU KRV.**“ Dr Dragan Veslinov .

2. **POREZ 2003**

Isti zakon donet je i za narednu 2003. (Sl. glasnik R. Srbije br.88. od 23.decembra 2002.)

Grad	Uzima se od grada	Od uzetog se vraća gradu	
	(dinara)	(dinara)	%
Novi Sad	14.332.000.000	702.000.000	4,9
Subotica	4.030.000.000	153.000.000	3,8
Niš	6.032.000.000	639.000.000	10,6
Kragujevac	2.136.000.000	555.000.000	26,0

Napominjemo, Nišu se vraća **2,16** puta veći procenat od Novog Sada (10,6:4,9) i ako je DP (društveni proizvod) po glavi u Novom Sadu veći od onog u Nišu samo za **1,4** puta.Kragujevcu se vraća **6,84** puta veći procenat od Subotice(26,0:3,8) i ako je DP (društveni proizvod) po glavi u Subotici veći od onog u Kragujevcu samo **2,15** puta.

DAKLE, OVO JE PRIMER PORESKE PLJAČKE I DRŽAVE U KOJOJ NE POSTOJI „VLADAVINA ZAKONA“ („RULE OF LAW“) VEĆ „VLADAVINA POMOĆU ZAKONA“ („RULE BY LAW“).

3. PRIMER RAZREZA I NAPLATE POREZA IZ 1925 GODINE

Izvor : Dr Rano Končar, Opozicione partije i autonomija Vojvodine 1929-1941, Novi Sad 1995. str.212 i 213./Vojvodina je bila poreski najopterećenije područje u Staroj Jugoslaviji/

„Istorijske pokrajine“	Budžetom predviđeno	Naplaćeno dinara	Naplaćeno od ukupno 100 %	Stanovnika od ukupno 100 %
Hrvatska i Slavonija	54.000.000	66.000.000	19,0	23,4
Bosna i Hercegovina	23.000.000	30.000.000	8,4	16,1
Slovenija	29.000.000	56.000.000	16,0	9,0
Dalmacija	6.000.000	10.000.000	3,0	2,8
Srbija s Makedonijom Kosovom i C. Gorom	71.000.000	60.000.000	17,0	37,0
Vojvodina	70.000.000	131.000.000	37,0	11,5

PORESKA PLJAČKA VOJVODINE OTPOČELA JE DAVNO I TRAJE DECENIJAMA.

4. UČEŠĆE VOJVODINE U DRUŠTVENOM PROIZVODU R. SRBIJE

I z v o r : Centar za strateška ekonomska istraživanja „Vojvodina- CESS“, IZVRŠNO VEĆE AP VOJVODINE - PROGRAM PRIVREDNOG RAZVOJA AP VOJVODINE novelirana ex post analiza

Novi Sad, novembar 2006. Na str.27.:

„ANALIZA STANJA : Procenjuje se da je bruto domaći proizvod (BDP) u AP Vojvodini u periodu 2000-2005. rastao po prosečnoj stopi od oko 5 % (u Srbiji 5,5 %) /RZS ne raspolaže podacima za BDP Vojvodine.../ UČEŠĆE DRUŠTVENOG PROIZVODA (DP) AP VOJVODINE JE SMANJENO SA 31,5 % NA 29,8 % U 2004. ...“

Tabela 3 : Učešće DP AP Vojvodine u DP R. Srbije

2000	2001	2002	2003	2004
31,5	33,0	30,9	30,6	29,8

DAKLE, RELATIVNO UČEŠĆE DP VOJVODINE , kao bitnog pokazatelja ekonomske razvijenosti, U DP REPUBLIKE SRBIJE SE SMANJUJE, ALI JOŠ NIJE ISPOD REPUBLIČKOG PROSEKA.

Na pitanje gde su statistički podaci za narednih 5 godina (2005-2009) odgovor je : **Republički zavod za statistiku (RZS), tih godina nije davao podatke** o učešću DP ili BDP Vojvodine u DP ili BDP Republike Srbije, s tim što su (tek) novembra 2010. dati podaci za 2009. – koji se navode niže pod 7. **Dakle, ekonomski pad Vojvodine Statistika je prećutkivala pet godina !**

5. I N V E S T I C I J E

Izvor: CESS, navedeno delo, na str. 31. Tabela 6. Učešće investicija u osnovna sredstva u BDP, u %

	2000	2001	2002	2003	2004
Srbija	13,8	9,2	13,1	14,1	19,4
AP Vojvodina	10,0	6,7	9,9	10,6	19,2

DAKLE, UČEŠĆE INVESTICIJA U OSNOVNA SREDSTVA U BDP U VOJVODINE JE NIŽE NEGO U SRBIJI. PETOGODIŠNJI PROSEK ZA SRBIJU JE 12 % A ZA VOJVODINU 9 %. (zaokruženo)

6. B A N K E

Izvor : CESS, navedeno delo, na str. 36.

Tabela 9. Aktiva banaka

2001 god.....		2005 god.....		
	Broj banaka	Aktiva banaka	Učešće u %	Broj banaka	Aktiva banaka	Učešće u %
Centralna Srbija	67	200.897	68,9	30	656.112	84,6
AP Vojvodina	17	90.069	30,9	8	110.998	14,3
Kosovo i Metohija	-	-	-	-	-	-

DAKLE, AKTIVA BANAKA U VOJVODINI, ZA PET NAVEDENIH GODINA, POVEĆANA JE ZA SVEGA 20 % A U CENTRALNOJ SRBIJI SE UTROSTRUČILA I POVEĆANA JE ZA 300 % (!) , A UČEŠĆE AKTIVA BANAKA VOJVODINE U REPUBLICI SRBIJI SE PREPOLOVILO, SA 30 % PALO JE NA 14 %, DOK JE UČEŠĆE AKTIVA BANAKA U CENTRALNOJ SRBIJI PORASLO, SA 70 % NA 85 % (zaokruženo). DA LI JE I OVO BIO JEDAN OD CILJEVA „RESTRUKTURIRANJA BANKARSKOG SISTEMA“?

7. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD - BDP (GDP)

Izvor : REPUBLIČKI ZAVOD ZA STATISTIKU (RZS) novembar 2010. – dato na sajtu RZS

BDP je najznačajniji pokazatelj produktivnosti i efikasnosti neke ekonomije.

REGIONALNI BDP, preliminarni rezultati, 2009. godina u hilj. RSD (isti su ostali neizmenjeni -napomena D.J)..

REGION	BDP	Učešće u %	BDP po stanovniku	Indeks RS = 100
REPUBLIKA SRBIJA	2 815 000 000	100,0	385	100,0
Beogradski region	1 124 565 289	39,9	690	179,4
Region Vojvodine	720 300 851	25,6	366	95,2
Region Šumadije i Zapadne Sr.	563 733 518	20,0	275	71,4
Region Južne i Istočne Srbije	406 400 342	14,4	243	63,3

DAKLE, BDP VOJVODINE JE NIŽI OD PROSEKA REPUBLIKE SRBIJE ZA 4,8 % , – DOK JE BDP BEOGRADA SKORO DUPLO VEĆI OD BDP VOJVODINE ! Ovo je slika deformisane R. Srbije i opljačkane Vojvodine. Ovim je posle više od devet decenija predjena istorijska ekonomska granica ali i granica poniženja građana Vojvodine. (Naknadna napomena: Po podacima RZS od 1. oktobra 2013. BDP Vojvodine po glavi je veći od proseka Republike Srbije za 2,6 %)

8. VOJVODINA PO STATISTICI I ZAKONU: NEDOVOLJNO RAZVIJEN REGION R. SRBIJE

I z v o r : Zakon o regionalnom razvoju Republike Srbije (Sl. glasnik R. Srbije br. 51/2009. I 30/2010.), citiramo :

Član 9.

Prema stepenu razvijenosti regioni se razvrstavaju u dve grupe, i to na:

- 1) Razvijene regione, čiji je stepen razvijenosti iznada republičkog proseka bruto domaćeg proizvoda po glavi stanovnika;
- 2) **Nedovoljno razvijene regione , čiji je stepen razvijenosti ispod republičkog proseka bruto domaćeg proizvoda po glavi stanonika.**

DAKLE, VOJVODINA, ČIJI JE BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PAO ISPOD PROSEKA REPUBLIKE SRBIJE, POSTALA JE „NEDOVOLJNO RAZVIJEN REGION“ !

9. P L A T E U VOJVODINI - NAJNIŽE U BIVŠOJ JUGOSLAVIJI

Izvor :Ekonomski institut u Beogradu, Ivan Nikolić, objavljeno: „ISTINA“ br.11.mart.2010. Beograd, List Društva za istinu o NOB-u. Objavili NIN i drugi listovi

Navedani naslov:„NAŠE PLATE NAJNIŽE U REGIONU“

1.Slovenija	935	evra
2.Hrvatska	724	evra
3.Crna Gora	456	evra
4.Makedonija	456	evra
5.BiH	394	evra
6.Republika Srbija	329	evra

7. Prosek Republika Srbija **55.505** din. po zaposlenom, februar 2012.

8. Prosek Vojvodina **52.910** din. po zaposlenom, februar 2012 ... Izvor: Rgz

OVO JE PAD VOJVODINE OD VRHA, OD SLOVENIJE I HRVATSKE, NA DNO. PREMA PODACIMA RZS, PLATE U VOJVODINI SU NIŽE OD PLATA U CENTRALNOJ SRBIJI. OD SVIH REPUBLIKA I POKRAJINA JUGOSLAVIJE (BEZ KOSOVA), PLATE SU NAJNIŽE U VOJVODINI !

10. BDV (BRUTO DODATNA VREDNOST) U POLJOPRIVREDI

(BDV je pokazatelj sličan BDP –u)

Izvor:Prostorni plan Republike Srbije (Nacrt, maj 2010. str.181)

U č e š ć e r e g i o n a :

Republika Srbija	100	%	
Region Vojvodina	62	%	(na 1.600.000 hekt. poljoprivrednog zemljišta)
Region Beograd	26	%	(Pančevački rit na primer, ima oko 30 – 40.000 ha.)
Region Šumadija i Zapadni	7	%	
Region Južni i Istočni	5	%	(dva zadnja regiona imaju 2.600.000 ha. ali slabo izraženu proizvodnju za tržište)
-			

Iznanadjuje visoko učešće Beograda i nisko učešće dva „južna“ regiona u,ali se postavlja i pitanje, koliko Beograd „knjiži“ i „ubira“ono što se proizvodi u rasprodatoj Vojvodini kao i u ostalom delu Srbije?

11.**EUROSTAT za 2012.**

Evropska statistika – EUROSTAT, dala je u proleće 2013. Rang listu zemalja u regionu po visini BDP-a u odnosu na prosek Evrope, po metodu kojim je uzeta u obzir realna kupovna moć u pojedinim zemljama:

1. Hrvatska	BDP: 61 %	od proseka EU
2. Crna Gora	BDP: 42 %	od proseka EU
3. Srbija i Makedonija	BDP: 35 %	od proseka EU
4. Albanija	BDP: 30 %	od proseka EU
5. Bosna i Hercegovina	BDP: 28 %	od proseka EU

(Izvor: Internet, list „Dnevnik“ 22.6.2013.)

Vojvodina, koja je u Jugoslaviju 1918. godine ušla kao najrazvijeniji njen deo, na nivou Slovenije i znatno iznad Hrvatske, sada je ne samo ispod Slovenije i Hrvatske već i ispod Crne Gore i na nivou Makedonije, čiji ekonomski razvoj je decenijama finasirala preko Fonda za razvoj nerazvijenih republika u bivšoj Jugoslaviji, a svega je nešto je ispred Albanije !

12.**USKRAĆENA MILIJARDA DOLARA**

Ištvan Pastor, predsednik Skupštine AP Vojvodine je marta 2013. godine izjavio: „ Od januara 2007. godine, kada je Ustav stupio na snagu, iznos koji je iz republičkog budžeta trebalo da bude uplaćen Pokrajini, dostigao je ukupno 100 milijardi dinara.“

To je oko JEDNE MILIJARDE EVRA !!

x x x

Pored statistike i metod „pogled kroz prozor“ pokazuje neshvatljiv kontrast: Vojvodina ima najplodnije poljoprivredno zemljište u Evropi i nalazi se na njenom najvećem hidrografskom čvorištu, dok s druge strane u Vojvodini ima toliko siromaštva, bede i zapuštenosti. PAD VOJVODINE NIJE POSLEDICA SLOBODNOG EKONOMSKOG RAZVOJA, VEĆ PRVENSTVENO, SVESNO PREDUZETIH DRŽAVNIH MERA DISKRIMINACIJE SRBIJE PREMA VOJVODINI KAO I NJENOG USTAVNOG POLOŽAJA.